Prima instanţă: Judecătoria Soroca (jud.S.Soficiuc)
Dosarul nr.2a-426/25 (2-16063373-03-2a-21032025)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de contencios administrativ
D E C I Z I E

16 septembrie 2025 **mun. Bălţi**

Completul de judecată în componența:
Preşedintele ședinței, judecător **Elena Grumeza**
Judecătorii **Natalia Costaș, Ivan Parii**
Grefier **Cristina Țurcanu**

examinând în ședință judiciară publică apelul declarat de Cebotari Nicolai,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de Primăria orașului Soroca către Cebotari Nicolai privind încasarea impozitului pe imobil,

împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca din 4 noiembrie 2016,

constată:

Pretențiile reclamantului:

La 26.09.2016 Primăria or.Soroca a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva lui Cebotari Nicolai, solicitând încasarea impozitului pe imobil.

În motivarea cererii a indicat că, în fapt, Cebotari Nicolai este proprietarul bunurilor imobile cu numerele cadastrale: *****, *****, *****, *****, situate pe *****, *****, ***** și *****, situate pe ***** și *****, situat pe *****.

Contrar prevederilor art.277 și 278 Cod fiscal, Cebotari Nicolai nu a achitat impozitul pe imobilele deținute cu drept de proprietate și a admis o restanță de plată în sumă de 10319,44 lei.

În drept, pretențiile se întemeiază pe prevederile art.228, 277, 278 Cod fiscal, art.572 Cod civil.

Solicită Primăria or.Soroca încasarea forțată de la Cebotari Nicolai în beneficiul său a sumei în mărime de 10319,44 lei.

Poziția primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca din 4 noiembrie 2016 acțiunea civilă a fost admisă integral, dispunându-se încasarea de la Cebotari Nicolai în beneficiul Primăriei

orașului Soroca a sumei de 10.319,44 lei, precum și achitarea taxei de stat în mărime de 150 lei în contul statului.

Solicitarea apelantului:

La 22 aprilie 2024 Cebotari Nicolai a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca din 4 noiembrie 2016, solicitând repunerea în termen a apelului și casarea hotărârii.

Argumentele părților:

În motivarea apelului a invocat că acțiunea civilă a fost judecată în lipsa lui, despre existența hotărârii judecătoreşti a aflat de la executorul judecătoresc la data cînd a achitat taxa de stat. La întrebarea de unde s-a luat taxa de stat, executorul judecătoresc i-a dat numărul dosarului civil.

Menționează că la 17.04.2024 dânsul a depus cerere la cancelaria Judecătoriei Soroca sediul central, solicitând eliberarea copiei hotărârii pe dosarul civil nr.2-834/16 din 04.11.2016. La 19.04.2024 a făcut cunoştință cu materialele dosarului şi a primit copia hotărârii.

Susține apelantul că Primăria Soroca a înaintat acțiune în judecată, indicând adresa pârâtului din *****. Pe adresa indicată dânsul nu locuiește din anul 2000. A fost încasată datoria la impozit pe bunul imobil situat ***** fosta Tatarbunarscaia, dreptul de posesie fiind a lui Bantea Gherasim (copia hotărârii consiliului orăşenesc din 16.04.1987, copia contractului de alocare în posesie terenului se anexează).

Acte de procedură:

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 11 iunie 2024 cererea de apel a fost repusă în termen, nu i s-a dat curs, fiind acordat apelantului un termen până la 3 iulie 2024 pentru prezentarea dovezii de plată a diferenței taxei de stat în valoare de 273,33 lei; s-a dispus expedierea cauzei civile către Judecătoria Soroca pentru redactarea hotărârii motivate.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 1 octombrie 2024 s-a dispus restituirea cererii de apel depuse de Cebotari Nicolai.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 6 martie 2025 s-a admis recursul declarat de Cebotari Nicolai. S-a casat integral încheierea Curții de Apel Bălți din 1 octombrie 2024 și s-a restituit cauza civilă la Curtea de Apel Nord la etapa punerii pe rol a apelului.

Declarațiile părților în ședința de judecată:

În ședința de judecată apelantul Cebotari Nicolai a susținut cererea de apel, solicitând casarea hotărârii cu trimiterea cauzei la rejudecare pe motivul lipsei dovezii de citare legală a lui.

Reprezentantul intimatului Primăria mun.Soroca, legal citat prin intermediul poștei electronice, în ședința instanței de apel nu s-a prezentat și n-a comunicat instanței motivele neprezenței.

Articolul 379 alin.2 Cod de procedură civilă prevede că neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

În consecință, instanța de apel consideră posibilă examinarea apelului în lipsa intimatului.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces, a materialelor din dosar și a normei legale relevante speței, Colegiul consideră necesar de a casa integral hotărârea primei instanțe, din considerentele ce urmează.

Potrivit art.385 lit.d) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze integral hotărîrea primei instanţe şi să trimită cauza spre rejudecare în primă instanţă doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art.388 alin.(1) lit.d) şi i). La solicitarea participanţilor la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanţă doar o singură dată, în cazul prevăzut la art.388 alin.(1) lit.b).

Articolul 388 alin.1 lit.b) Cod procedură civilă, hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă cauza a fost judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată.

Articolul 386 alin.1lit.d) Cod de procedură civilă prevede că hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Actele cauzei certifică faptul că la 26.09.2016 Primăria or.Soroca a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva lui Cebotari Nicolai, solicitând încasarea impozitului pe imobil în sumă de 10319,44 lei pentru bunurile imobile cu numere cadastrale: *****, *****, *****, *****, situate pe *****, *****, ***** și *****, situate pe ***** și *****, situat pe *****.

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca din 4 noiembrie 2016 acțiunea civilă a fost admisă integral, dispunându-se încasarea de la Cebotari Nicolai în beneficiul Primăriei orașului Soroca a sumei de 10.319,44 lei, precum și achitarea taxei de stat în mărime de 150 lei în contul statului.

La 22 aprilie 2024 Cebotari Nicolai a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca din 4 noiembrie 2016, solicitând repunerea în termen a apelului și casarea hotărârii.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 11 iunie 2024 cererea de apel a fost repusă în termen, nu i s-a dat curs, fiind acordat apelantului un termen până la 3 iulie 2024 pentru prezentarea dovezii de plată a diferenței taxei de stat în valoare de 273,33 lei; s-a dispus expedierea cauzei civile către Judecătoria Soroca pentru redactarea hotărârii motivate.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 1 octombrie 2024 s-a dispus restituirea cererii de apel depuse de Cebotari Nicolai.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 6 martie 2025 s-a admis recursul declarat de Cebotari Nicolai. S-a casat integral încheierea Curții de Apel Bălți din 1 octombrie 2024 și s-a restituit cauza civilă la Curtea de Apel Nord la etapa punerii pe rol a apelului.

În conformitate cu dispozițiile art.373 alin.1,2 Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Iar alin.6 din art.373 Cod de procedură civilă statuiază că apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepția cazurilor cînd consimte și cînd hotărîrea este atacată și de alți participanți la proces.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art.5 alin.1 Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Conform art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit art.121 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

În conformitate cu art.130 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Colegiul civil reține că prin încheierea Judecătoriei Soroca din 29.09.2016 cererea de chemare în judecată înaintată de Primăria or.Soroca s-a acceptat spre examinare, s-a stabilit termenul de examinare a cauzei pentru data de 13.10.2016 ora 10.00, inclusiv, s-a acordat pârâtului Cebotari Nicolai termen pentru prezentarea referinței și probelor.

Copia încheierii din 29.09.2016 și a copiei de pe cererea de chemare în judecată a fost expediată apelantului/pârât la adresa *****, fiind restituită instanței de către factorul poștal cu mențiunea ”Nu locuiește nimeni, plecat peste hotare” /f.d.7,8/.

În ședința de judecată din 13.10.2016 s-a prezentat doar reprezentantul reclamantului- Vladimir Cojocaru, ședința de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare s-a amânat pentru data de 04.11.2016 ora 11.30.

Pentru ședința de judecată respectivă Cebotari Nicolai a fost citat public prin plasarea anunțului în Monitorul oficial nr.39(860) din 21.10.2016/f.d.11-13/.

La 04.11.2016 reprezentantului Primăriei or.Soroca a adresat instanței de judecată cerere, solicitând examinarea cauzei în lipsa sa /f.d.14/.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 04.11.2016, părțile procesului nu s-au prezentat, instanța pronunțând dispozitivul hotărârii la 04.11.2016, potrivit căruia acțiunea civilă înaintată de Primăria or.Soroca s-a admis integral.

Copia dispozitivului hotărârii a fost expediată lui Cebotari Nicolai de asemenea la adresa *****, care s-a restituit instanței cu mențiunea colaboratorului poștal ”plecat” /f.d.19,20/.

La 21.02.2017 instanța de judecată a eliberat creditorului titlul executoriu/f.d.21/.

La 19.04.2024 Cebotari Nicolai, la cererea depusă la 17.04.2024, a recepționat copia dispozitivului hotărârii/f.d.22/, iar la 22.04.2024 a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca din 04.11.2016, solicitând casarea hotărârii, repunerea în termen a apelului /f.d.23-33./

În cererea de apel Cebotari Nicolai a afirmat că nu locuiește pe adresa ***** din anul 2000, indicând în apel adresa ca fiind în or. Soroca *****. Potrivit înscrierii din buletinul de identitate apelantul are înregistrat domiciliul în ***** /f.d.25/.

Apelantul a susținut că a aflat despre hotărârea judecătorească din 04.11.2016 de la executorul judecătoresc la data când a achitat taxa de stat – 05.04.2024, potrivit ordinului de încasare a numerarului în sumă de 150 lei /f.d.33/.

Astfel, instanța de apel a considerat justificate temeiurile invocate și probate de către Cebotari Nicolai și prin încheierea Curții de Apel Bălți din 11.09.2024 cererea de apel s-a repus în termen.

Colegiul civil remarcă faptul că din materialele cauzei se denotă cu certitudine lipsa înscrisurilor, care ar confirma că apelantul Cebotari Nicolai în perioada examinării cauzei în instanța de fond ar fi cunoscut despre prezentul litigiu, or, dovadă de recepționare a corespondenței instanței de către apelant, lipsește. Concomitent, se reține că corespondența i-a fost expediată la o altă adresă, decât la adresa unde apelantul are înregistrată viza de domiciliu sau unde locuiește de facto.

Articolul 108 alin.1,2 din Cod de procedură civilă prevede că dacă locul de aflare a pîrîtului nu este cunoscut şi reclamantul dă asigurări că, deşi a făcut tot posibilul, nu a reuşit să afle domiciliul acestuia, preşedintele instanţei dispune citarea acestuia prin publicitate. Publicarea în presă se consideră citare legală. Citaţia se publică într-un ziar republican sau local mai răspîndit în cazul în care instanţa consideră că o astfel de măsură este necesară.

Colegiul civil consideră că citarea publică a lui Cebotari Nicolai a fost defectuoasă, dat fiind faptul, că din materialele cauzei nu rezultă că reclamantul a făcut tot posibilul de a afla locul de aflare a pârâtului, însă nu a reușit.

Completul de judecată notează că citarea este unul dintre cele mai importante elemente de structură a procesului civil, asigurând primul contact dintre instanța de judecată și participanții la proces, având sarcina de a aduce la cunoștința participanților la proces și cel mai important – pârâtului, despre inițierea examinării unei cauze ce îl vizează în modul cel mai direct, fiindu-i comunicate data, ora și locul examinării cauzei. Realizarea corectă, promptă, eficientă și sigură a procesului de citare constituie cheia succesului în înfăptuirea justă și echitabilă a actului de justiție.

Citaţiile sau înştiinţările, de regulă, se expediază la adresa indicată de partea interesată, fie că este vorba de domiciliu, fie că este vorba de locul de lucru al acesteia sau altă adresă la care participantul poate fi înştiinţat efectiv (art. 102 alin. (6) CPC).

Respectiv, persoana se va considera legal citată numai în cazul în care există confirmarea transmiterii şi primirii citaţiei sau înştiinţării.

În contextul celor enunțate, Colegiul notează că instanţa de fond n-a întreprins toate măsurile necesare în vederea înștiințării legale a pârâților despre procedura de examinare a cererii de chemare în judecată, ceea ce constituie o încălcare a dreptului ultimului la un proces echitabil, cât şi a principiul egalităţii armelor statuat de art.6 al CEDO.

Pentru a răspunde exigențelor articolului enunțat procedura în faţa instanţelor judiciare trebuie să aibă un caracter contradictoriu, un concept similar celui al egalităţii armelor. Principiul contradictorialității presupune, în fond, posibilitatea pentru părţile în proces de a li se aduce la cunoştinţă toate dovezile invocate şi observațiile formulate şi de a face comentarii în legătură cu ele.

În conexiunea celor relatate, Colegiul civil constată că la caz, nu s-a asigurat disponibilitatea în drepturi a participantului la proces, ce constă în posibilitatea, în primul rând, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare, astfel, prin urmare fiind admisă încălcarea prevederilor art.27 alin.(1) Cod de procedură civilă, ceea ce constituie temei de casare a hotărârii Judecătoriei Soroca din 04.11.2016, deoarece prin hotărârea adoptată apelantului i s-a lezat dreptul de acces la justiție și dreptul de apărare în instanța de judecată.

Având în vedere că s-a constatat într-o manieră certă încălcarea normelor de drept procedural prin lipsa citării legale a părții în proces, drepturile căreia se lezează prin hotărârea adoptată, faptul dat condiţionează casarea integrală a hotărârii, deoarece omisiunea nu poate fi corectată de către instanța de apel la examinarea cauzei în ordine de apel, în consecinţă Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de Cebotari Nicolai, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Soroca din 04.11.2016, cu restituirea cauzei spre rejudecare în aceiași instanţă, în alt complet de judecată.

Conducându-se de prevederile art.385 lit.d) Codul de procedură civilă, Completul de judecată, -

decide:

Admite apelul declarat de Cebotari Nicolai.

Casează integral hotărârea Judecătoriei Soroca din 4 noiembrie 2016, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de Primăria orașului Soroca către Cebotari Nicolai privind încasarea impozitului pe imobil, cu restituirea cauzei la rejudecare Judecătoriei Soroca, în alt complet de judecată.

Decizia nu de supune nici unei căi de atac.

Preşedintele ședinței, judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Natalia Costaș** **Ivan Parii**